

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

філологічний

(назва інституту/факультету)

Кафедра

журналістики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Вступ до спеціальності

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

Обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Журналістика та кросмедійність»

(назва програми)

Спеціальність **061 Журналістика**

(вказати: код, назва)

Галузь знань **06 Журналістика**

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

філологічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання

українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники:

доц. Смолдирева Т.П., заслужена журналістка України

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача <https://www.journalistic.space/tetiana-smoldyрева/>

Контактний тел.

+38 (0372) 58-47-02

E-mail:

t.smoldyрева@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Google.drive [https://drive.google.com/drive/folders/1-](https://drive.google.com/drive/folders/1-B17cNhUV0_97KW3zRlkn4KOP_GhDWQ)

[B17cNhUV0_97KW3zRlkn4KOP_GhDWQ](https://drive.google.com/drive/folders/1-B17cNhUV0_97KW3zRlkn4KOP_GhDWQ)

Консультації

Щотижня

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс «Вступ до спеціальності» покликаний перевірити на практиці творчі здібності студентів у сфері журналістики; спрямувати на дотримання професійних норм; дати розуміння місії журналіста у суспільстві та системи ЗМІ; навчити застосувати отримані знання на практиці.

2. Мета навчальної дисципліни. Сформувати: розуміння журналістики як творчої практичної діяльності та принципів її методологічної культури; знань про особливості журналістської праці; пояснити закономірності, етапи та психологію творчого процесу, методологічні основи складання журналістських текстів; підготувати до курсів газетно-журнального, радіо-, телевізійного виробництва.

3. Пререквізити. (Вказуються дисципліни чи сертифіковані курси, які здобувач вищої освіти має вивчити до початку або разом із цією дисципліною, що підвищує ефективність засвоєння курсу).
Теорія масової інформації та комунікації

4. Результати навчання. В процесі навчання студенту необхідно знати:

- правила і методи пошуку та збирання інформації;
- значення основних понять і термінів журналістикознавства;
- основи законодавства України у сфері інформації та медіа;
- засади, принципи, стандарти, етичні норми, функції журналістики;
- специфіку журналістських матеріалів для різних підсистем ЗМІ;
- структуру різних типів ЗМІ, основи редакційного менеджменту;
- професійні обов'язки та права журналіста;

уміти:

- застосовувати методи інформації, аналізу, публіцистики;
- застосовувати традиційні та новітні прийоми журналістської праці;
- шукати та перевіряти джерела інформації, застосовувати на практиці журналістські методи збирання інформації;
- працювати у команді, у різних типах ЗМІ;
- створювати тексти у різних журналістських жанрах;
- організовувати та застосовувати зворотний зв'язок з аудиторією

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 1. Здатність використовувати знання про технологічні, організаційні, управлінські особливості функціонування комунікаційних технологій.

ФК 3. Здатність використовувати інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у професійній діяльності.

РН 2. Застосовувати когнітивну гнучкість при вирішенні професійних завдань, навчатися новим вимогам інформаційно-технологічного світу.

РН 5. Виконувати пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел, генерувати текстовий та візуальний контент на базі різних інтернет-платформ.

РН 11.Орієнтуватися у масово-інформаційних та комунікативних процесах.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Рік підста Семестр	Кількість	Кількість годин	
--------------------	-----------	-----------------	--

Форма навчання			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	Вид підсумкового контролю
Денна	I	I	6	180	30	30			115	5	Іспит
Заочна	I	I	6	180	8	8			159	5	Іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Журналістика як масово-інформаційна діяльність												
Тема 1. Вступ до спеціальності	2	2				5	1	1				10
Тема 2. Журналістика як наука.	4	2	2			5						10
Тема 3. Медіасистема як суб'єкт та сегмент інформаційного простору	4	2	2			10	1	1				10
Тема 4. Журналістика як система ЗМІ.	6	2	4			10	1		1			10
Тема 5. Дієвість та ефективність журналістської діяльності	4	2	2			10	1		1			10
Разом за зміст. модулем 1	20	10	10			40	4	2	2			50
Змістовий модуль 2. Журналістика як суспільно-політична діяльність												
Тема 1. Свобода слова і журналіст. діяльність	4	2	2			10	1		1			10

Тема 2. ЗМІ як інститут управління суспільством.	4	2	2			5	1	1				10
Тема 3. Сучасна масово-інформаційна ситуація.	4	2	2			10	1	1				10
Тема 4. Фахові та громадські медіаорганізації		2	2			10	1		1			15
Тема 5. Роздержавлення ЗМІ в Україні		2	2			10	1	1				10
Разом за змістовим модулем 2	20	10	10			45	5	3	2			55
Змістовий модуль 3. Журналістика як творчий процес.												
Тема 1. Загальна жанрологія і журналістика	6	2	4			10		1	2			14
Тема 2. Організація роботи редакції	4	2	2			5			1			10
Тема 3. Стилiстика сучасної журналістики	2	2				5						10
Тема 4. Психологія журналістської творчості. Творчий процес, етапи	4	2	2			5		1	1			10
Тема 5. Регіональні медіа	4	2	2			5		1				10
Разом за змістовим модулем 3	20	10	10			30	7	3	4			54
Усього годин	60	30	30			115	16	8	8			159

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

5.3 Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Типи та рівні журналістської освіти в Україні. Зарубіжний досвід підготовки фахівців для медіа системи

2	Види і типи інформації (за змістом, за тематикою тощо). Методи збирання інформації. Джерела інформації
3	Започаткування і засади функціонування ЗМІ. Ліцензування та реєстрація.
4	Загальні та спеціальні функції журналістики. Методи вивчення аудиторії. Рівні сприйняття інформації. Принципи наближення інформації.
5	Усвідомлена необхідність свободи слова як критерію якісної журналістики. Неприпустимість цензури. Обмеження свободи слова. Доступ до інформації
6	Журналістика як складова інформаційної політики та безпеки держави. Інформаційне суспільство: сучасні ЗМІ. Он-лайн журналістика
7	Формування громадської думки. Інформація/дезінформація/інтерпретація.
8	Стандарти новинарної та аналітичної журналістики. Поняття «джинси».
9	Засади поділу журналістських текстів на жанри. Родові ознаки груп жанрів. Жанрово-тематична взаємозалежність. Групи жанрів: інформаційні, аналітичні, публіцистичні
10	Засади редакційної політики. Перспективне/поточне/оперативне планування
12	Професійні якості журналіста. Творча спеціалізація. Розподіл роботи у редакції
13	Методика журналістської творчості. Творчий процес: етапи завдання. Інформаційний привід, кут подачі матеріалу. Правила роботи над текстом
14	Моніторинг місцевої преси: тенденції функціонування, якість матеріалів.
15	Поняття медіаграмотності. Принципи критичного мислення.

ІНДЗ* – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Усна та письмова (тестування, реферат, творча робота) відповідь студента.

Форма підсумкового контролю - екзамен.

Засоби оцінювання

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)	К-сть б Іспит	Сумарна к-ть балів
--	------------------	-----------------------

Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3						
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	100

7. Рекомендована література. Основна

1. Бочковський О.І., Сірополко С. Українська журналістика на тлі доби (історія, демократичний досвід, нові завдання) / За ред. К Костева й Г.Кошаринського. – Мюнхен: Український техніко-господарський інститут, 1993. – 204 с.
2. Вайшенберг Зігфрід. Новинна журналістика. Навч.посібник: стандарти якості журналістської практики. - К.: Академія Української преси/Центр вільної преси., 2004. – 262 с.
3. Владимиров В.М. Вступ до спеціальності «Журналістика». – К., 2007. – 165 с.
4. Григораш Д.С. Журналістика у термінах і виразах. – Львів: Вища школа, 1974. – 295 с.
5. Інформаційна сфера як духовне явище / За ред. проф. А.Москаленка. – К.: Центр вільної преси, 1999. – 122 с.
6. Здоровега Володимир. Теорія і методика журналістської творчості. – Львів: Паїс, 2008. – 270.
7. Карпенко Віталій. Журналістика: основи професійної комунікації. – К.:Нора-прінт, 2002. – 346 с.
8. Лаврик О.В. Основи журналістики. - Навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності "Журналістика". – Харків, 2010. – 73 с.
9. Мелдіакompас. – Посібник для журналістів. – Київ, ІМІ, 2017. – 67 с.
10. Михайлин І. Основи журналістики. – Х.: Вид-во ХІВТ, 2000.
11. Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об'ява, 2002. – 334 с.
12. Носке Генріх. Журналістика: що треба знати та вміти. Книжка для читання та підручник. К.: Центр вільної преси, 2017. – 312 с.
13. Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А.З.Москаленко, Л.В.Губерський, В.Ф.Іванов. – К., 1999. – 634 с.
14. Приступенко Т. Свобода преси: Її розуміння та реалізація в країнах далекого та близького зарубіжжя // Вісник Київ. ун-ту. Серія: Журналістика. – К., 1995. – Вип. 2. – С. 51 – 60.

Електронні джерела

15. Антипосібник для журналістів «Теми. Люди. Історії». <http://medialab.online/news/antyposibnyk/>
16. Детектор Медіа. <https://detector.media/>
17. Піддубна Оксана. Де готують журналістів в Україні. http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/education/de_gotuyut_zhurnalistiv_v_ukraini/
18. Закони України в інформаційній сфері. <https://www.rada.gov.ua/news/zak>
19. Сайти АУП, ІМІ, НСЖУ, ЦДВП та ін.